

امیدواری به درمان آلزایمر با استفاده از گیاه دارویی یرباسانتا (Yerba santa)

ترجمه: سمانه اسدی صنم*

گیاهان دارویی منابع ارزشمندی برای تولید داروها به شمار می‌روند. قدرت دارویی اسپیرین، دیژیتالیس (digitalis) (داروی مهم برای بیماران قلبی) و آرتیمیزینین (artemisinin) (ضد مالاریا)، از گیاهان است. مؤسسه سالک (Salk) یک ماده شیمیایی ضد التهابی قوی را در یک گیاه بومی کالیفرنیا به نام یرباسانتا (Yerba santa) کشف کرد که می‌تواند منجر به درمان بیماری آلزایمر شود.

خانم پاملا ماهر (Pamela Maher) دانشمند ارشد آزمایشگاه نوروبیولوژیک سلولی مؤسسه سالک می‌گوید: «بیماری آلزایمر عامل اصلی مرگ در ایالات متحده است و چون سن، عامل اصلی خطر است، پژوهشگران به دنبال راه‌هایی برای مقابله با اثرات پیری روی مغز هستند. شناسایی استروبین (sterubin) به عنوان یک مولکول قوی محافظت‌کننده عصبی از یک گیاه بومی کالیفرنیا به نام

یرباسانتا (Eriodictyon californicum) (Yerba santa) گامی امیدوارکننده در این جهت است.» قبایل بومی کالیفرنیا یرباسانتا را «گیاه مقدس» می‌نامند و به دلیل خواص دارویی آن، از زمان‌های قدیم از این گیاه استفاده می‌کردند. آنها برگ‌های این گیاه را برای درمان بیماری‌های تنفسی، تب و سردرد دم می‌کنند و ضماد آن را برای زخم و کاهش دردهای روماتیسمی استفاده می‌کنند.

برای شناسایی ترکیبات طبیعی که ممکن است دارای خواص ضد التهابی و ضد عصبی باشند، ماهر و همکاران، ۴۰۰ عصاره گیاهی با خواص دارویی را مورد پایش قرار دادند. طی این پایش‌های آزمایشگاهی، یک ماده فعال به نام استروبین را در گیاه Yerba santa شناسایی کردند. این پژوهشگران، میزان تأثیر استروبین و چند عصاره دیگر گیاهی را در کاهش انرژی سلول‌های عصبی موش و سایر جنبه‌های مرتبط با آلزایمر، آزمایش کردند. استروبین، تأثیر ضد التهابی شدید روی

دبیر تخصصی اخبار علمی تحلیلی: گیاهان

گنجینه‌های بی‌مانند آفرینش هستند. بشر با

گسترش دانش خود، ترکیبات، فراورده‌ها

و پیچیدگی‌های بی‌شماری را در

گیاهان مشخص کرده است. این

دانسته‌ها در کنار پیشرفت‌های مهم

علمی دیگر، کمک خواهد کرد

تا انسان قرن کنونی بر تعدادی

از مسئله‌های بدون حل خود

غلبه کند. در ایران وجود بیش از

۸۰۰۰ گونه گیاهی و تعداد فراوانی

گیاه دارویی، همچنین سیاست‌ها و

توجهات روزافزون به گیاهان دارویی،

فرصت مغتنمی را برای افزایش گستره

شاخه‌های علمی و پژوهشی مرتبط با گیاهان

دارویی فراهم کرده است. امید است که دانشمندان و

پژوهشگران این حوزه، با عمق دادن به تحقیقات خود، سهم

بیشتری در دایره دانش گیاهان دارویی داشته باشند.

Reference:

Fischer W, Currais A, Liang Z, Pinto A and Maher P. 2019. Old Age-Associated Phenotypic Screening for Alzheimer's Disease Drug Candidates Identifies Sterubin as a Potent Neuroprotective Compound from Yerba santa. Redox Biology. DOI: 10.1016/j.redox.2018.101089

* استادیار پژوهش، مؤسسه جنگلها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران